

යුරෝ අර්බුදය සහ වයිමර් සමූහාන්ත්‍රිවේ පාඨම්

The euro crisis and the lessons of the Weimar Republic

2012 ඔක්තෝබර් 3

1 1930 සහ 1932 අතර ජර්මානු වයිමර් සමූහාන්ත්‍රිවේ අවසාන වසරවල දී, ප්‍රාග්ධන හා ලෙය්ක ආර්ථික අර්බුදයට ප්‍රතිචාර වසයෙන් බිරුනින් ආන්ඩ්‍රුව විසින් ක්‍රියාවට දැමු කප්පාදු පිළිවෙත් මහජන වියකියාවේ, නාසිවාදයේ සහ යුද්ධයේ විපත්තිකර අගාදයකට රට ඇද දැමිය. වසර ගනනාවක් මෙය සාක්ෂිමය කරුනක් ලෙස සලකනු ලැබූ අතර පාසල්වල උගන්වනු ලැබේය. කෙසේ වුව ද, වර්තමාන වර්ධනයන් පෙන්නුම් කරන්නේ පාලක පන්තියට ඉතිහාසයෙන් පාඩම් උගත තොහැක බවය.

බිරුනින් ආන්ඩ්‍රුව විසින් ක්‍රියාවට දැමු හදිසි පියවරයන් බෙහෙවින් ඉක්මවා යන කප්පාදු පිළිවෙත් ක්‍රියාවට දැමීමට ග්‍රීක සහ ස්පාජ්ඩු ආන්ඩ්‍රුව පසුගිය දිනවල දී එකග වූ හ.

වසර හයක් පුරා ග්‍රීසිය අවපාතයක් තුළ සිටින්නේ වී නමුත්, යුරෝ බිලියන 11.5 තවත් කප්පාදු වටයකට ග්‍රීක ආන්ඩ්‍රුව එකග වී සිටී. ආන්ඩ්‍රුවේම ගනන් බැලීම්වලට අනුව 2008 වසර හා සැසැදීමේ දී මෙම වසරේ ආර්ථික නිෂ්පාදනය සියයට 25 න් පහත වැටෙනු ඇතේ. එය දැවැන්ත කඩා වැටීමකි. ජනයාගේ දුප්පත්ම ස්තරවලට බලපාන පරිදි වැඩිවශයෙන් ම කප්පාදු කිරීම කරනු ලබන්නේ විශ්‍රාමික වැටුප්, සෞඛ්‍යය සහ සමාජ වියද්ම්වල ය.

පසුගිය සතියේ ස්පාජ්ඩු ඇමැතිමන්ඩලය අතිරේක යුරෝ බිලියන 40 න් 2013 අය-වැය කප්පාදු කලේ ය. රාජ්‍යයි ආන්ඩ්‍රුව විසින් පසුගිය වසරේ සම්මත කළ කප්පාදු පැකෙශයන් පහ දැන් යුරෝ බිලියන 127 ක් බවට පත්ව තිබේ. මෙය වාර්ෂික ජාතික අය-වැයෙන් හතරෙන් එකකට සමානය.

මෙම පියවරයන් මගින් ජනතාවගේ පුළුල් කොටස ඉමහත් දිරිදාකාවයට අද දමනු ඇතේ. එහෙම වුනත්, යුරෝපා සංගමයට, අන්සියල්ලටමත් වඩා ජර්මනියට අනුව මුවන් (ස්පාජ්ඩුය හා ග්‍රීසිය) අවශ්‍ය තරම් දුර තවමත් ගොස් තැතැ. මෙම පියවරයන් මගින් විනාසකාරී සමාජ ප්‍රතිචිපාක ජනනය කරන නමුදු, ජර්මනියේ මග පෙන්වීම සහිතව, යුරෝපා සංගමය අතිරේක කප්පාදු කිරීම සිදු වී තිබේ. නිෂ්පාදනයේ ගෝලීයකරනය ජාතික දේශීමාවන් හා පන්ති අතර සම්මුතිය වෙනුවෙන් වෘත්තිය සම්මි ගිවිස ගනු ලැබූ රාමුව තුළ පැවති ජාතික වෙළඳපෙළ අහිඛවා ගොසිනි. හැම

බෙහෙවින් නය ගැනී දකුනු යුරෝපයේ රටවලට පමනක් සමාජ ප්‍රජාරයන් සිමා වී තැත. සමාජය මුදුනේ සිටින්වුන් වෙතට දැවැන්ත ප්‍රමානයක් දනය මාරු කිරීම උතුරේ පෝසත් රටවල් තුළ ද සිදුවෙමින් තිබේ. ආර්ථික අර්බුදය පුපුරායාමෙන් වසර පහකට පසුව, සමාජයේ අනෙක් අර්ධයේ පිළිකාවක් ලෙස දුප්පත්කම පැතිරෙන අතර ජර්මනිය තුළ පොහොසතුන්ගේ පුද්ගලික දනය යුරෝ විලියන 1.4 දක්වා ඉහළ තැග තිබේ.

පසුගිය සියවසේ අන්දැකීම්වල ආලෝකයෙන් බලන කළ, එවැන්නක් දරුණු පිස්සුවක් ලෙස පෙනෙනු ඇතේ. එහෙම වුනත්, මුවන් විසින් තමන්ව, ගතානුගතික, ලිබරල්, හරිත, සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී හෝ "වම" ආදි කවර ආකාරයෙන් හඳුන්වා ගත්තත් සංස්ථාපිතයේ සියලුම පක්ෂ එයට සහයෝගය දෙති. ගෙහාරඩ් ජේරෝඩ් යටතේ ජර්මානු සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂය, ටෝනි බිලෙයාර යටතේ බ්‍රිතාන්‍ය ලේඛර පක්ෂය, සහ ඉතා මැති මැති දී ජ්‍යෙෂ්ඨ පපන්දීයේ යටතේ ග්‍රීසියේ පැශෝක් සහ නොසේ සපතකාරෝ යටතේ ස්පාජ්ඩු පිළිස්ථිර වැනි සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂ සමාජ කොන්දේසි හා කමිකරු පන්තියේ සියලුම අතිත ජයග්‍රහනයන් විනාස කිරීමේ කප්පිත්තන් බවට පත්ව සිටිති. මැති දී ප්‍රන්සුවා නොලන්දු ජනාධිපති වීමෙන් පසු සමාජවාදී පක්ෂය යටතේ ප්‍රන්සය තුළ එයම සිදුවෙමින් තිබේ.

මෙය පමනක් ම වුව වර්තමාන වර්ධනයන්ට ගැමුරු වෙළඳීක මුළුයන් පවතින බව පෙන්නුම් කරයි. "මේ දක්වා පැවති සියලු සමාජයන්හි ඉතිහාසය පන්ති අරගලවල ඉතිහාසය" යයි මාක්ස් ලියන විට ඔහු තිවැරදි ය. සමාජ උත්සුකයන් හැර පාලක පන්තියේ දේශපාලනය තීන්දු කරන වෙනත් හේතුන් හෝ උදාර පරමාදරු තැතැ.

සමාජ සම්මුති පිළිවෙත කරා ආපසු යා තොහැකි ආකාරයට පසුගිය වසර තිහ තුළ මුලික සමාජ-ආර්ථික වෙනස්කම් සිදු වී තිබේ. නිෂ්පාදනයේ ගෝලීයකරනය ජාතික දේශීමාවන් හා පන්ති අතර සම්මුතිය වෙනුවෙන් වෘත්තිය සම්මි ගිවිස ගනු ලැබූ රාමුව තුළ පැවති ජාතික වෙළඳපෙළ අහිඛවා ගොසිනි. හැම

ජාතික ධන්තීර පාලක පන්තියක්ම “තමන්ගේම” කමිකරු පන්තියට පහර දීමට බාවනය කරවමින්, ජාතික කර්මාන්තයන් අනුකම්පා විරහිත ගෝලීය තරගයකට අදා දමා තිබේ.

1990 ගනන්වල වෙළඳපොල උත්පාතය කාල පරිවිවේදයේ මූල්‍ය අංශය යතා නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියෙන් විසාල ලෙස ඉවත් වූ අතර පරපුටුකම එතුල වඩ වඩා වර්ධනය විය. වසර තිහකට පෙර විස්වාස කළ නොහැකි දෙයක් විය හැකිව තිබූ දස මිලයනවලට තැගැනු වාර්ෂික වැටුප් හා ප්‍රසාද දීමනා දැන් බැංකුවල හා සංගතවල සම්මතයක් බවට පත්ව තිබේ. “යුරෝප ආරක්ෂා කිරීමේ” නමින් ඉස්මතු වී සිටින මූල්‍ය රදල පැලැන්තියක් පසුගිය වසර 65 තුළ කමිකරු පන්තිය දිනාගෙන තිබෙන සියලුම සමාජ ජයග්‍රහණයන්ට අත දිග හැර පහර දෙති. දේශපාලන පක්ෂ සහ මාධ්‍ය එහි දෙපතුල ලග වැට් සිටිනි.

මෙම මූල්‍ය රදල පැලැන්තියේ බලය බිඳ දැමීමෙන් තොරව, නස්පැත්තියක් මග හැරිය නොහැකිය. කැඳවුම් කළ යුත්තේ සමාජ විෂ්ලවයකට ය. ප්‍රධාන බැංකු හා සංගත පවරා ගෙන ප්‍රජාත්තුවාදී පාලනයට තතු කළ යුතුය. සම්පේශ්‍යකයන්ගේ ලාඛ රාජ සන්තක කොට සුවිසාල බනස්කන්ධයන් මත දැවැන්ත බදු පැනවිය යුතු ය.

එවන් “යුතුවාදී” සමාජ වෙනස්කමක් කළ හැකිකේ දේශපාලනයට මහජනතාවගේ ස්වාධීන මැදිහත්වීමක් හරහා කමිකරු පන්තිය බලමුලු ගැන්වීම මගින් පමනි. මේ සඳහා කොන්දේසි වේගයෙන් වර්ධනය වෙමින් තිබේ. ඒවා ඩුදකාලා කොට, ගෙල මිරිකීමට වෘත්තිය සම්ති ඔවුන්ට හැකි හැම දෙයක් ම කළත් වර්ජන, විරෝධතා හා පෙළපාලි සංඛ්‍යාව පැහැදිලිව ම ඉහළ යමින් තිබේ. මධ්‍යම පන්තියේ කොටස් අතර පවා බැංකු කොරේහි ගැඹුරු මෙවරයක් පවතින බව ජනමත විවාරන වැඩින් සොයා ගෙන ඇති.

වෘත්තිය සම්ති හා සමාජ ප්‍රජාතන්තුවාදී පක්ෂ වෙන කිසිවකටත් වඩා එවන් බලමුලු ගැන්වීමකට බිඳ ය.

මෙම නිලධාරිමය සංවිධාන වැඩකරන ජනයාගේ උත්සුකයන්ට පවතින කුවර හෝ සම්බන්ධයක් බොහෝ කාලයකට පෙර සිට ම සිදුගෙන තිබේ. ඔවුන්ගේ මෙහෙයුම් දනවත් මධ්‍යම පන්තියේ සාමාජිකයන්ට අයත් වන අතර දහසක් තුළය පටින බැංකු, සංගත හා ආන්ඩ්වලට බැඳී ඇත. සමාජයේ සමාජවාදී පරිවර්තනයක් ප්‍රතික්ෂේප කරන ඔවුන් පන්ති අරගල යටපත් කොට දනවාදය ආරක්ෂා කිරීම ඔවුන්ගේ කර්තව්‍යය ලෙස දකිනි.

ඡරමනියේ වාම පක්ෂය, පන්සයේ වාම පෙරමුන හා ග්‍රීසියේ විකල්ප වමේ සන්ධානය (සිරිසා) වැනි පක්ෂවලට ද මෙය වලංගු ය. දනවාදය ගැන සීමිත විවේචන හා ප්‍රතිසංස්කරන සඳහා එහි ගක්ෂතාවය ගැන මිත්‍යාවන් ගක්ෂිමත් කිරීම මගින් කමිකරු පන්තියේ හා තරුණයන්ගේ රැඩික්ලිකරනය පාලනය කිරීමට ඔවුන් උත්සාහ කරති. එමත් ම කමිකරු පන්ති අරගල ඩුදකාලා කිරීමේ දී හා පවාදීමේ දී ඔවුන් වෘත්තිය සම්ති සමග සම්පූර්ණ සහයෝගයෙන් කටයුතු කරන්නාහ. සෙසු ධන්තීර පක්ෂවලින් පාලනය ලිජ්සා යාමේදී ආන්ඩ්වලට ඇතුළුවීමට ද ර්ව සමගාමීව ඔවුන් සුදානම් වෙති.

එවන් “වාමාංශික” ආන්ඩ් ක්‍රියා කරනු ඇත්තේ සමාජ ප්‍රතිරේදය රුදුරු ලෙස මරදනය කරමින් දනවාදයට මුක්කු ගැසීමට පමති. එනම්, “වලේ” එවන් දක්ෂිනාංශික දේශපාලනය මගින් ජනනය කොරේන දේශපාලන අලමුලාව, මැතිවරන ප්‍රතිපලවල දී දුටු ආකාරයට පන්සයේ මැරින ලු පෙන්ගේ ජාතික පෙරමුන, සහ හංගේරියාව තුළ ගිච්ස් සහ යෝඩික් මෙන් වඩා දක්ෂිනාංශික ප්‍රවනතාවලට වාසි ගෙන දෙයි.

ජාත්‍යන්තර සමාජවාදී ක්‍රියාමාර්ගයකට සටන් වදින කමිකරු පන්තියේ ස්වාධීන පක්ෂයක් ගොඩ තැගීම ද්‍රව්‍යේ වඩාත් හඳුසි කර්තව්‍යයයි.

පිටර ජ්වාස්